

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.598/2006/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2006. december 12., 2007. január 16. és 2007. február 22. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntette miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2006. október 3. napján kihirdetett 16.B.342/2006/10. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlott börtön-büntetését 8 (nyolc) év 6 (hat) hónapra súlyosítja.

A vádlott által a 2005. szeptember 24. napjától őrizetben, szeptember 26. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja a szabadságvesztés tartamába.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési eljárásban 28.696 (huszonnyolcezer-hatszázkilencvenhat) Ft, a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A vádlott lakcíme helyesen: ..., ... u.

I n d o k o l á s :

Az első fokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védője téves jogi minősítés, felmentés, másodsorban enyhítés végett, míg az ügyész lényegesen hosszabb tartamú börtön-büntetés kiszabása céljából jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi jogorvoslatot annak helyes indokainál fogva - kiegészítéssel - fenntartotta. Álláspontja szerint a vádlott gyanúsított kihallgatása előtt a helyszínre érkező rendőröknek tett nyilatkozatai, kijelentései a Be. 78. §-ának (4) bekezdése alapján bizonyítékként nem értékelhetők, mivel előzetesen nem történt meg a figyelmeztetése a Be. 117. §-ának (2) bekezdésére (a hallgatás jogára). Emellett a

tényállást kismértékben megalapozatlannak tartotta és az iratok tartalmára figyelemmel az ittasság pontos mértékével indítványozta annak kiegészítését, továbbá a bűnösségi körülmények feltüntetését az indokolásban.

Az ítélet a fellebbezésekre tekintettel a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az első fokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A Be. 361. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel nyilvános ülést tűzött, amelyen felmerült vádlott nyomozati vallomása ismertetésének szükségessége, mert a tárgyalási jegyzőkönyvből nem tűnt ki egyértelműen, hogy annak a lényegi része felolvasásra került-e vagy sem (kizárólag a vallomást tartalmazó nyomozati irat első oldalát jelölte meg az első fokú bíróság a jegyzőkönyvben). Ennek következtében a másodfokú bíróság a Be. 363. §-ának (2) bekezdés b/ pontja alapján tárgyalásra tért át, mivel bizonyítás felvétele vált szükségessé, s a tárgyalás megtartásának a feltételei fennálltak (Be.364-365. §).

A másodfokú bíróság a tárgyaláson ismertette a vádlott 2005. szeptember 24-i gyanúsítottai vallomásának 4-6. oldalát (nyomozati iratok 585-589. lapszám), továbbá a 2006. március 7-i gyanúsítottai kihallgatási jegyzőkönyv 1-4. oldalait (nyomozati iratok 591-597. lapszám), valamint bemutatta a nyomozati iratokhoz csatolt fényképmelléklet 99. oldalán található, és a helyszíni szemle során készített 5-6. számú fényképfelvételeket.

Vádlott a másodfokú tárgyaláson előadta, hogy véleménye szerint a bűncselekmény helyszínét „manipulálták, átváriálták”. Ezen - első fokú eljárásban is felmerült - védekezésének ellenőrzése céljából a másodfokú bíróság erre a tényre ismételt tanúként hallgatta ki I.sz. és II.sz. rendőröket, továbbá a helyszíni szemle bizottság vezetőjét, ..., valamint meghallgatta Dr. Takács Péter és Dr. Herczeg László igazságügyi orvosszakértőket is a sérülés pontos keletkezési mechanizmusának egyértelmű megállapítása végett.

Részbeni megalapozatlanság volt megállapítható, mivel a vádlott nyilatkozatai nem voltak teljeskörűen a tárgyalás anyagává téve, védekezését az első fokú bíróság minden vonatkozásban nem ellenőrizte le, s a szakértők tárgyalási meghallgatása valamennyi körülményre nem terjedt ki (Be. 351. § (2) bek. a/ pont).

A rendőr tanúk cáfolták a vádlottnak azt a védekezését, hogy a bűncselekmény helyszínén változtatásokat eszközöltek volna. E tanúvallomásokot követően már vádlott sem zárta ki azt a lehetőséget, hogy az 5-ös számú fényképfelvételen a földön látható deszkalapot a cselekmény során a sértett sodorta le a zöld színű fémkeretről.

Dr. Takács Péter igazságügyi orvosszakértő - megtekintve az 5-6. számú fényképeket - azt adta elő, hogy nagy valószínűséggel a szúrás álló testhelyzetben történt, egyben a vérszennyeződések elhelyezkedésére tekintettel kizárta, hogy a vádlott ült a fotelben, illetve annak karfáján és a sértett rázuhanva szenvedte el a sérülését, azaz ezen a helyen következett volna be a szúrás. Véleményével Dr. Herczeg László igazságügyi orvosszakértő is egyetértett, azonban a szúrtcsatorna pontos lefutása tekintetében az igazságügyi orvosszakértői vélemény írásbeli pontosítása, kiegészítése vált szükségessé, amely megtörtént, s a 2007. február 22-i tárgyaláson ismertetésre került.

Az ítélet tábla a másodfokú tárgyaláson a Be. 353. §-ának (1) bekezdése szerint felvett részbizonyítás eredménye, továbbá a megyei bíróság által elfogadott bizonyítékok és az iratok tartalma alapján az első fokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdésének a/ és b/ pontjaira figyelemmel a következők szerint kiegészíti és pontosítja.

A vádlott előéleti adataiból mellőzendő a mentesítések ideje, mivel ezeknek nincs büntetőjogi relevanciája. Az 1. pontban feltüntetett elítélés 3 rb., társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétsége miatt történt.

A vádlott véralkohol-koncentrációja a cselekmény időpontjában 3,24-3,49 ezrelék volt.

A tényállásból az ítélet tábla mellőzi a 4. oldal 5. bekezdését az első mondat kivételével, a 6. bekezdést, a 9-10. bekezdéseket, továbbá az 5. oldal 8. bekezdését, mely utóbbit az indokolás részének tekint.

A sértett megszúrása tehát nem a fotel környékén, a vádlott fotel karfáján ülő helyzetében, s a sértett megbotlása során történt.

Mindezek helyett az ítélet tábla azt rögzíti, hogy vádlott egy 24 cm pengenhosszúságú, 4,2 cm pengeszélességű, fekete nyelű késsel közepes-nagy erővel mellbe szúrta a vele szemben álló sértettet a terasz konyhaszekrény előtti részén.

A vádlott a szomszédja, III.sz.tanú telefonjáról jelentette be 19:08 órakor a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, hogy „megszúrta a szomszédját”. Vádlott a szomszédjai kérdésére kijelentette, hogy azért nem a mentőket értesíti, mert a sértett már meghalt.

Sértett halála erőszakos úton, heveny belső és külső elvérzés miatt következett be. A mellkas bal oldalát előlről érintő, áthatoló sérülés, szúrva-metszett sérülésnek felel meg, melynek kialakulása során az elkövető és a sértett egymáshoz viszonyított testhelyzete megváltozott. A szúrtcsatorna előlről hátrafelé, kissé lefelé és jobbról balra, tehát a test középvonalától kifelé, balra irányult.

Az így kiegészített, pontosított tényállás már mindenben megalapozott és a Be. 352. §-ának (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban irányadó.

A megyei bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta és értékelő tevékenységéről indokolási kötelezettségének lényegében eleget téve számot adott.

Az ítélet tábla azonban - egyetértve a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal - mellőzi az ítélet indokolásából a 6. oldal 3-6. bekezdéseit és a 9. oldal 1. bekezdés első mondatát, s ezáltal a bizonyítékok köréből azon rendőrök vallomását, akik a bűncselekmény helyszínére először érkeztek. Vádlottnak e hivatalos személyek, a nyomozó hatóság tagjai előtt a helyszínen a cselekménnyel kapcsolatban tett nyilatkozatai bizonyítékként nem értékelhetők, mivel előzetesen nem figyelmeztették a Be. 117. §-ának (2) bekezdésében

foglaltakra. E figyelmeztetés elmaradása esetén a terhelt vallomása, nyilatkozata bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe a Be. 78. §-ának (4) bekezdése alapján. Az első fokú bíróság a tényállást nem e bizonyítékokra alapította, így a mellőzés a bizonyítás eredményét, a tényállást nem érinti.

Mellőzni kellett továbbá az indokolásból a 9. oldal 4. bekezdés első mondatát, ugyanis az igazságügyi orvosszakértői vélemény nem azt tartalmazza, hogy a sértett a szúrás követően azonnal cselekvő- és védekezéséptelen állapotba került, hanem azt, hogy percek alatt jutott ilyen állapotba a halál beállta előtt (nyomozati iratok 161. lapszám 3. bekezdés utolsó mondata) és ezt a szakértő megerősítette a másodfokú tárgyaláson is.

Az ítélet indokolásából mellőzendő még a 10. oldal 6. bekezdés 3-4. mondata, mert nem merült fel bizonyíték arra, hogy a vádlott a kést tudatosan tartotta volna magánál, s a korábban történt eszközhasználatból semmiféle megalapozott következtetés nem vonható le.

A másodfokú tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvosszakértők véleményéből következik, hogy a vádlott védekezése nem fogadható el a szúrás keletkezési mechanizmusa vonatkozásában. A helyszínen készült 5. és 6. számú fényképeken látható vérmaradványok elhelyezkedése alapján, továbbá arra figyelemmel, hogy a fotelen és közvetlen közelében nem láthatók vérmaradványok, a szakértők a biztonsággal határos módon kizárták azt, hogy a szúrásra a nyomozás során végrehajtott bizonyítási kísérleten a vádlott által bemutatott módon került volna sor. Az első fokú bíróság sem fogadta el a vádlott azon védekezését, amely kizárólag a sértett magatartására vezette vissza a sérülés keletkezését. Az e körben kifejtett indokokat a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredménye megerősítette.

A megyei bíróság tehát okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes.

Az elkövetés eszközére, a sértett testtájakra, az erőbehatalás mértékére és a szúrás irányítottságára figyelemmel nem osztható az enyhébb minősítésre (halált okozó testi sértés büntette) irányuló védelmi fellebbezés, de a felmentést célzó sem. Ez utóbbival a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállást támadta a védelem, amely megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethet.

A megyei bíróság helyesen foglalt állást abban is, hogy a vádlott a Btk. 13. § II. fordulata szerinti eshetőleges szándékkal - azaz a következményekbe belenyugodva - követte el a terhére rótt bűncselekményt, az emberölés büntettét. Az e körben kifejtett indokolás azonban helyesbítésre és kiegészítésre szorul.

A vádlott nagyméretű konyhakéssel, közepes-nagy erővel okozott halálos sérülést a sértettnek. Korábban vádlott és sértett között baráti, jó viszony volt, ami a bűncselekményt közvetlenül megelőzően sem változott. E kapcsolatból és a jelentéktelen konfliktushelyzetből nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott egyenes szándékkal - magatartásának következményeit kívánva - cselekedett.

A megyei bíróság elmulasztotta rögzíteni a büntetés kiszabásakor figyelembe vett súlyosító és enyhítő körülményeket, egyben megindokolni a kiszabott szabadságvesztés mértékét.

A vádlott terhére kell figyelembe venni nyilvánvalóan az élet és testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottságát, az ittas állapotban történő elkövetést, a büntetett előéletet, valamint a bűncselekmény eszközének különösen veszélyes voltát.

Enyhítő körülmény ugyanakkor az eshetőleges szándék, a sértett provokatív közrehatása és a vádlott megbánó magatartása.

A megyei bíróság a törvényi minimum közelében határozta meg a börtön-büntetés mértékét, amelyet az ítélőtábla a súlyosító körülmények nagyobb számára és nyomatékára tekintettel indokolatlanul enyhének tartott, ezért azt a mellékbüntetés érintetlenül hagyása mellett súlyosította. Az így kiszabott fő- és mellékbüntetés szükséges, egyben elegendő is a Btk. 37. §-ában írt büntetési célok érvényesülése érdekében.

A megyei bíróság - vélhetően leírási hiba következtében - pontatlanul hívta fel a büntetés kiszabásáról szóló jogszabály-helyet, amely a Btk. 87. §-a helyett a Btk. 83. §-a, illetőleg a Btk. 77. §-ának (1) bekezdés a/ pontja értelmében az elkobzásról és nem a lefoglalásról rendelkezett.

A vádlott az eljárás során őrizetben, előzetes letartóztatásban volt, de ennek beszámításáról az első fokú bíróság nem rendelkezett. Az ítélőtábla ezt a Btk. 99. §-ának (1) bekezdése alapján pótolta és beszámította a kiszabott börtön-büntetésbe az őrizetben, illetve előzetes letartóztatásban töltött időt.

Az eddig kifejtettek alapján az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. §-ának (2) bekezdése alapján - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 381. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 338. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat.

Végezetül rögzítette vádlott pontos lakcímét.

D e b r e c e n , 2007. február 22.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Z á r a d é k :

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 16.B.342/2006/10. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal jogerős és végrehajtható.

D e b r e c e n , 2007. február 22.

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke